

ANTÍPODES

XI i últim - SALT D'ÀNGEL

Sortirem de Lima en un Jumbo de la holandesa K.L.M. quina coneguda grandària no millorava les quatre hores de retard amb que circulava.

Fèrem una parada a Guayaquil, en la República de l'Equador i una altra a l'illa de Curaçao on sols baixàrem nosaltres i quatre desgraciats més que volien emportar-se algun record de la petita colònia holandesa. Pujaren tres persones.

Aquesta antieconòmica parada es justifica així. Quan els portuguesos es vengueren la colònia als holandesos, aquests volgueren fer un «jardí de l'Eden» però sols n'han tret un «bosc de contrarietats» i ara per aguantar el to, Curaçao ha de quedar lligat d'alguna manera a la «mare pàtria». Únicament que Rotterdam no és la seva mare ni la seva pàtria, malgrat sigui el port més gran del món.

De matinada volem damunt de terra veneçolana i sense altre novetat que haver augmentat un xic més el retard, arribem a l'aeroport Maqueitia de Caracas, capital del país, i la ciutat més important del nord de l'Amèrica del Sud.

CARACAS: Dos milions i mig d'habitants, comptant la rodalia. La nostra arribada tant a deshora i tenint en compte que estava planejat efectuar una important excursió i després efectuar una visita de la ciutat l'endemà, ens va convidar a capgirar el nostre programa per tal de poder dormir algunes hores, cosa indispensable, com saben molt bé tots els rodamons conscients. Malgrat els 32 quilòmetres que separen Maqueitia de la capital i malgrat pujar des de 680 mts. a 985, com que es fa en autopista i foradades s'arriba a l'hotel Holiday Inn en un dir Jesús.

L'endemà ens trobem amb una ciutat sorprenent. És un entramat d'autopistes recargolades que desfiguren l'autèntica fesomia de la ciutat. Aquestes autopistes —a diferents nivells— són indispensables per al bon desenrotllament de la vida comercial i industrial. No podem parlar del turisme perquè aquest és incipient i sota la batuta socialista amb escàs envit. Al costat del nostre hotel s'hi veu el cèlebre Tamako, hotel de super luxe sempre ocupat per gent de negocis. No hi hem entrat perquè altres coses ens interessaven més.

La població s'allargassa en el fons d'una alta vall i s'enfila progressivament pels dos vessants on s'hi van instal·lant barris residencials per un cantó i industrials, per un altre. Els primers volen defugir la imatge americana dels grataccels i trobem més aviat ajardinades urbanitzacions —la majoria en pendent— per no fer-se víctima dels clàssics aiguats subtropicals, en ombrejades avingudes no exemptes de petits, mig amagats i excel·lents resturants i també petites i a l'ensems importants oficines que segueixen rebutjant el col·ossalisme dels U.S.A.

Recordo amb especial simpatia la cèntrica i quadrada plaça Bolívar, per quins magnífics arbres pujen i baixen els esquirols que sense cap vergonya i bastanta barra mengen glans i llaminadures dels que els en hi vulguin donar. En

vàrem veure un que amb tota tranquil·litat i aguantant-la amb les potes anteriors —semblen manetes— tenia una menja que endrapava sense pressa assegut en el muscle d'un pacient ciutadà amb aspecte de jubilat (1).

El veneçolà té un especial —i ancestral— respecte a una figura que malgrat haver estat totalment real, va prenent avui dia cert flaïre de llegenda. Ens referim a Simón Bolívar «El Libertador», autèntic fundador de la Venezuela actual.

Ens dol en gran manera el trobar aquesta sentència —que pot veure's en la foto— en el lloc més cèntric de la capital i que —malauradament— s'assembla, en sabiduria i humilitat, a les elucubracions que dirigeix a les masses iranianes l'atayolah Komeiny. Hem d'afegir que no creiem que la moneda nacional persa —el rial— s'arribi a nomenar mai «komeiny» i en canvi la veneçolana de sempre es diu «bolívar».

A tots els indrets del món hi podeu trobar, imbècils, estúpids i idiotes, però «el libertador» no era res d'això. Simplement estava al front d'un poble esgarrifat i desmoralitzat pels greus terratrèmols que sempre han afectat els contraforts de la cadena andina. Desafortunadament el que va dir està escrit en lletres de motllo, i naturalment a tot aquell que no sigui un vell camperol veneçolà se li escapa el riure en passar per aquí.

ESTIMACIONS PERSONALS: Jo tinc dos estimats parents a Caracas: Lolita i Josep. No hi eren quan va tenir lloc el nostre viatge, però van disposar que determinades persones ben qualificades ens acompanyessin a un indret i a un altre per tal de veure el més interessant. Aquestes reeixiren en la seva missió abastament.

Caracas no té cap monument important. És una ciutat de negoci, compra-venda i fabricació. I molt especialment negociador dels seus pous de petroli de Maracaibo.

Però Caracas és important. Molt important. No per a nosaltres, pobres ocells de pas, sinó per aquells que hi desenrotllen una activitat.

A nosaltres, amb tota probabilitat, ens seria difícil adaptar-nos a la seva manera de viure, però tot és qüestió d'aprendre'n. Per exemple, el meu cunyat que és molt aficionat a anar per les seves, va abandonar el grup quan s'inaugurava el «shopping». Del centre al nostre hotel s'hi va per recargolades autopistes que cerquen el boulevard de las Mercedes on està ubicat el Holiday Inn en un recorregut aproximat de sis quilòmetres. Doncs bé. Passava el temps i el doctor Carreras no venia. I havíem quedat que sopariem plegats a l'hotel. Quan ja ens havíem neguitejat bon tros, comparegué treient foc pels queixals. Cap taxi va voler parar-li a partir del moment en que es va fer fosc. Pitjor que aquí. Pitjor que a New-York. Gairebé a un 50 % de les grans ciutats del món la gent està tipa d'atracaments, segrests, violacions, assassinats. I com que les forces de l'ordre cada dia actuen menys, hom ha d'aprendre a defensar-se personalment. També ho va tenir de fer el doctor Carreras per tal que no se li quedessin el rellotge de pulsera amb la vella maniobra de lladregot.

ELS ENCONTORNS: No hi ha cap dubte que els voltants de la capital de Venezuela són molt més atractius que la pròpia ciutat.

Podem esmentar novament el bosc dels pous petrolífers de Maracaibo, que representa per als veneçolans la seva més gran riquesa. Actualment la benzina coneguda amb el sobrenom de super es ven aproximadament a 10 pessetes el litre. Hi ha qui diu:

—I els que no tenen cotxe, quin befici tenen?

—És inimaginable que hi hagi un ciutadà sense cotxe a Venezuela. Vells, tronats, aixafats o impecables i lluents, els cotxes són per tot arreu. Sens dubte més que a Montevideo, Santiago, Buenos Aires, Rio, Lima o Brasília, corren per aquí molts més cotxes. Les estadístiques —ai, les estadístiques!— diuen que sols Sao Paulo guanya a Caracas. No podem garantir-ne la veritat però no tindria res d'estrany que així fos, perquè a Sao Paulo hi ha tants catalans com a Catalunya i quan es va catalanitzar aquella ciutat era l'època en que els catalans sabien pensar seguit i ferm. I està clar, no se'ls hi havia encomanat la vaga crònica andalusa.

No hi hem estat, però ens diuen que Puerto Azul, Playa Azul i la pujada al Monte Avila, amb un ardit telefèric que arriba a l'Hotel Humbolt, són coses notables.

2 82

UNT

ANA

ERIA

1 80

RS

90